Omakotiliitto

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
Eduskunta
00102 Eduskunta

Aihe: **Verojaosto torstai 25.10.2018 klo 10:00 / HE 191/2018 vp /Asiantuntijapyyntö**

Asia: **HE 191/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä**. Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

ESITYKSEN SISÄLTÖ

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muun muassa, että lämmityspolttoaineiden verotuksessa huomioitaisiin niiden elinkaaren aikaiset hiilidioksidipäästöt eikä pelkästään niiden poltosta syntyvää päästöä. Menettely olisi samanlainen kuin liikennepolttoaineiden kohdalla. Yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon (CHP) verotukea muutettaisiin siten, että verotuki myönnetään energiasisältöverossa hiilidioksidiveron sijasta. Myös turpeen ja lämmityspolttoaineiden veroja korotettaisiin. Yhteensä energiaveromuutokset lisäisivät verotuottoja 38 miljoonalla eurolla. Suurten sähkövarastojen verotusta muutettaisiin kaksinkertaisen sähköverotuksen välttämiseksi.

ESITYKSEN VAIKUTUKSET KOTITALOUKSILLE JA OMAKOTILIITON ESITYKSET

Omakotiliitto pitää esitystä lämmityspolttoaineiden elinkaaren aikaisten hiilidioiksipäästöjen, kuten tuotannon ja kuljetuksessa aiheutuvien päästöjen, huomioimisesta hyväksyttävänä. Menettely olisi yhdenmukainen liikennepolttoaineiden kanssa. Samassa yhteydessä hiilidioksidiveron laskennassa käytettyä hiilidioksiditonnin arvoa laskettaisiin (62 eurosta 52 euroon). Verotusmuutoksen ohessa verotuottoa kasvatettaisiin (15 miljoonalla eurolla). Tämä nostaisi kevyen polttoöljyn (mm. öljylämmitys) hintaa 0,6 senttiä litralta (0,6%) Lisäksi yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon (CHP) verotuen muuttaminen nostaisi kaukolämmityksen hintaa Etelä-Suomen suuremmissa kaupungeissa 0-3 prosenttia. **Öljylämmitteisen omakotitalon polttoainekustannukset kasvaisivat noin 14 euroa vuodessa ja kaukolämmitteisen omakotitalon myös noin 14 euroa vuodessa.**

Omakotiliitto suhtautuu kielteisesti veronkorotuksiin. Vaikka keskimääräiset kustannusten nousut ovat melko maltillisia, ei vaikutusten arvioinnissa huomioida lähtötilannetta saatikka pitkään jatkunutta asumismenojen kasvua. Lämmityspolttoaineiden veroja on viimeksi korotettu tälle vuodelle (omakotiasukkaan osalta keskimäärin 43 eurolla) ja 2010-luvulla jo seitsemän kertaa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana asumismenot ovat kasvaneet huomattavasti nopeammin kuin käytettävissä olevat tulot. Keskimäärin asumismenot ovat noin neljännes/viidennes perheen käytettävissä olevista tuloista, mutta erityisen heikossa asemassa ovat yksinelävät eläkeläiset. **Öljylämmitteisessä omakotitalossa yksin asuvan eläkeläisnaisen asumismenot ovat jo nyt 47 prosenttia käytettävissä olevista tuloista**!

Suomessa on noin 190.000 öljylämmitteistä omakotitaloa, joissa asuu pääsääntöisesti vähävaraista ikääntynyttä väestöä. Tilastokeskus selvittää paraikaa näiden kiinteistöjen sijaintia. Omakotiliitto on erittäin huolissaan veronkorotusten vaikutuksista ikääntyneeseen väestöön. VaasaETT on selvittänyt energiaköyhyyttä Suomessa. Sen mukaan 4,7 prosenttia vastaajista kokee, etteivät he pysty ylläpitämään riittävää lämpötilaa koko asunnossa ja vastanneista 3,1 prosentin osalta energiakustannukset ovat yli 20 prosenttia kotitalou-

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto

den käytettävistä olevista tuloista. On myös huomioitava, että Kela maksoi jo vuonna 2017 asumistukea 2 miljardia euroa 16 prosentille väestöstä!

Ilmastonmuutoksen hillintä ja fossiilisista polttoaineista luopuminen ovat keskeisiä tavoitteita myös asumisen sektorilla, mutta päätöksissä tulee huomioida heikossa asemassa olevat kotitaloudet. **Omakotiliitto esittääkin, että energiaverotuksen korotus kompensoidaan pienituloisille kotitalouksille pahentuvan energiaköyhyyden estämiseksi.**

Lisäksi liitto uusii aiemmat esityksensä pientalojen lämmitysjärjestelmämuutoksiin saatavien investointi/energia-avustuksien palauttamisesta ja kotitalousvähennyksen korottamisesta. Esimerkiksi Itävallassa kotitalous voi saada 2000 euron investointiavustuksen, kun vaihtaa fossiilienergiasta bioenergiaan (puulämmitys). Kotitalousvähennyksen määrä tulee nostaa vähintään 3000 euroon puolisoa kohden, työstä korvattava osuus tulee palauttaa 60 %:iin ja yksinasujalla kotitalousvähennys tulee nostaa kaksinkertaiseksi. Edelleen kotitalousvähennyksen käyttöala tulee laajentaa myös suunnitteluun. Niillä, joilla ei tulojen vähäisyyden perusteella ole mahdollisuutta kotitalousvähennyksen käyttöön, tulee olla mahdollisuus saada korjausavustuksia**,** ilman käyttötarkoituksen tiukkaa rajaamista, kun kyse on asunnon korjaamisesta.

Omakotiliitto pitää hallituksen esitystä suurten sähkövarastojen kaksinkertaisesta verotuksesta luopumisesta erittäin kannatettavana. Vaikka kotitalouksissa useimmiten akun käyttö uusiutuvan tuotannon yhteydessä on verotonta (akku ladataan omalla tuotannolla ja puretaan omaan kulutukseen), on erittäin olennaista, että myös kotitalouksien akkujen osalta luovutaan kaksinkertaisesta verotuksesta. **Energiamurroksen seurauksena kotitalouksien edellytetään osallistuvan kulutusjoustoon**, muun muassa varaamalla sähkövarastoaan verkosta edullisemman energiahinnan aikaan ja myymällä energiaa akustaan takaisin markkinoille hinta-/kulutuspiikin yhteydessä. **Omakotiliitto esittääkin, että myös pienten akkujen osalta verotuksesta luovutaan ensi tilassa.**

kunnioittavasti
Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto